

UDRUGE I POSTOJEĆI MODELI RADA S MLADIMA

IVICA JAGODIĆ
Kaptol 9
10000 Zagreb

Pregledni članak
Primljeno 10. 12. 1998.
UDK 26.7(497.5)

Sažetak

Crkva se danas nalazi u novim okolnostima. S dolaskom slobode i crkvene udruge dobivaju izražajnost. Još prije devedesetih godina udruge pokreću katoličke listove za mlade. U devedesetim godinama katolički tisak može se naći na svim javnim štandovima. Skupine koje su do tada živjele u međusobnom povjerenju, iako u zatvorenim krugovima, sada mogu razviti sve svoje željene djelatnosti.

Tako se javljaju križari u novom ruhu pod nazivom Mladež Euharistijskog pokreta (MEP). Svoj život i vjeru temelje na slavlju i življenju Euharistije. Hrvatski katolički zbor "MI" promiče kršćanski katolički vjerski i moralni nauk, zdravu crkvenost, ali i domoljublje. Pokret mladih katolika (POMAK) izdaje mjesečni list za gimnazijalce i studente (list je trenutno u krizi). Oratoriji dobivaju slobodu kretanja u domovima koji prihvaćaju mlade, u župama koje evangeliziraju, u školama koje pripremaju za život i u dvorištima gdje mladi ostvaruju prijateljski život. Franjevačka mladež (FRAMA) nesmetano širi svoja bratstva po provincijama u kojima se mladi odgajaju za življenje franjevačke karizme u svijetu. Katolička udruga mladih Istre (KUMI) rađa se u Porečko-pulskoj biskupiji; oblik života i vjere je koinonia, liturgia i diakonia. Pokreću se i skauti ili, kako ih negdje još zovu, izviđači.

Tu su i regionalni manji pokreti kao što su Bratovština sv. Bernarda i sl. Taizéovska zajednica mnogima je privlačna, kao i hodočasnička marijanska mjesta ili mjesta svetaca.

Mladi se vole udruživati u manje ili veće strukture jer vole živjeti zajedno, što je jasan pokazatelj da Crkva kao zajednica ima i svoju budućnost u mladima.

Ključne riječi: udruge, pastoral mladih, modeli rada s mladima

0. UVOD

"Vjernici svjetovnjaci imaju vlastito mjesto u Crkvi. Snagom su primljenoga krštenja pozvani na sudjelovanje u jednomu i općemu poslanju Crkve¹, svatko prema primljenim darovima. Potrebno je zbog toga promicati zdravi pluralizam raznih oblika udruživanja, odbacujući isključivosti, kako bi se stvorio prostor za karizme, koje Duh Sveti ne prestaje dijeliti u Crkvi radi izgradnje kraljevstva Božjega i dobra čovječanstva.

Crkva koja je u Hrvatskoj polaže u vas velike nade. Karizma 'Ne gasite Duha'², koju ste primili, dana vam je na korist svijetu kako bi sve bilo kao u živom i skladnom tijelu³. 'Imamo različite darove po milosti koja nam je dana'⁴.

Posebna zadaća crkvenih pokreta i udruga svjetovnjakâ je promaknuće i potpora

1 Usp. LG 33, 38; AA 3.

2 Usp. 1 Sol 5,19.

3 Usp. 1 Kor 12,12-27; Rim 12,4-5.

4 Rim 12,6.

crkvenom zajedništvu pod vodstvom biskupa, koji je 'vidljivo počelo i temelj jedinstva svake krajevnice Crkve'^{5,6}

1. POLAZIŠTE UDRUGA

Kako je Crkva u povijesti često bila nijekana, nepriznata u svojoj izvornoj organizaciji i strukturi, stjerana "u sakristiju", tako se morala snalaziti u organiziranju po svjetonazorskim načelima, pa se stoga organiziraju katoličke udruge. Početkom ovog stoljeća val tzv. liberalizma počeo je snažno zapljuskivati i Hrvatsku. Nastojao je istisnuti vjeru iz javnog života. Osobito se nastojalo otuđiti omladinu od Crkve, a onda bi i budućnost bila takva. Krčki biskup dr. Antun Mahnić (1850-1920) podiže svoj glas: "Sve se organizira - organizirajmo se i mi!" Tako su najprije nastajala katolička književna društva za širenje katoličkih tiskovina, a onda i sve druge vrste društava, posebno za odgoj mladeži, npr. HKAD "Domagoj" (1906) na prijelomu stoljeća, iz kojega se razvio šarolik spektar katoličkih društava između dva rata.

1.1. Orlovi i križari

S pojavom Orlovstva i orlovske organizacije, hrvatski se katolički pokret razvija u dva pravca: domagojski i orlovski. 1923. godine osnovan je u Zagrebu Hrvatski orlovski savez pod predsjedanjem dr. Ivana Merza, koji je bio duša te organizacije. Njegova je zasluga da je HOS stavljen čvrsto na temelje Katoličke akcije što ju je 1922. pokrenuo papa Pio XI. i pozvao katolički svijet da u njoj sudjeluje.

Katolička akcija jesu katoličke udruge koje će raditi i na tome da se sve obnovi u vjeri: "Sve obnoviti u Kristu". To će biti društva sasvim vjerska, a ne politička, jer politička djelatnost ne dolikuje Crkvi i samo joj donosi štete.

Orlovska organizacija veoma se brzo širila, okupljala hrvatsku katoličku mladež, učvršćivala je u vjeri i moralu. Tadašnja vlast nelijepo je gledala na ovaj pokret mladih, jer je htjela sama odgajati mlade u svom duhu, pa je postojala opasnost da se rad Orlova zabrani.

Kad je u Beogradu 6. siječnja 1929. proglašena diktatura, orlovska je organizacija također, koncem 1929. godine, raspuštena. No vodstvo Orlova nije podleglo ni toj zabrani.

Početkom tridesetih godina nastala je nova organizacija pod nazivom Križari, čija se središnjica zove Velikokrižarsko bratstvo. Rade u okviru Apostolata molitve.

Godine 1945. komunisti, koji su došli na vlast, traže popis članova. Križari se, u dogovoru s crkvenom vlašću, raspuštaju. Ipak, radilo se godinama i potajno.

1.2. Mladež Euharistijskog pokreta (MEP)

Nakon pada komunizma u Hrvatskoj se opet pružila mogućnost obnove križarskog rada i zaista 1922. počinju se osnivati nova bratstva.

Godine 1960. papa Ivan XXIII. zahtijeva da organizacija promijeni ime i daje joj novo ime: Euharistijski pokret.

Za obnovu i razvitak ove organizacije u sadašnjim uvjetima na našim prostorima veoma je zaslužan isusovac o. Božidar Nagy. Od 1997. godine, nakon povratka sa Susreta mladih u Parizu, i kod nas je počela djelovati: *Mladež Euharistijskog pokreta (MEP)*. Trenutno djeluje u Osijeku, Ivankovu, Valpovu, Požegi, Zagrebu i Zaprešiću.

Euharistijski pokret mladih (MEP) temelji svoj život i vjeru na slavlju i življenju Euharistije.

1.2.1. Način djelovanja i pedagoška sredstva

a) Imaju svoj plan djelovanja

U svjetlu toga uvjerenja i da bi što bolje ostvario ciljeve, Pokret nastoji:

- da se bolje ostvari veza s Bogom i s bližnjima, te da se preuzmu vlastite odgovornosti

5 LG 22.

6 IVAN PAVAO II., *Prenijeti budućim naraštajima razloge života i nade. Poruka vjeroučiteljima, nastavnicima i predstavnicima crkvenih pokreta u Solinu, 4. listopada 1998.*, u: PAPA IVAN PAVAO II., "Bit ćete mi svjedoci". *Govori za vrijeme pastoralnog pohoda Hrvatskoj od 2. do 4. listopada 1998.*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1998., t. 3, str. 44-45.

- da se postane solidaran i da se angažira
- da se omogući osobni i zajednički pristup Isusu Kristu i Crkvi.

b) Pedagoška sredstva su zajednička i osobna.

Zajednička

- redovni sastanci društava, "jaka vremena": duhovne obnove, duhovne vježbe, uključenje u akcije solidarnosti, ljetna taborovanja u prirodi, euharistijska slavlja

Osobna

- molitva dnevnog prikazanja, osobna molitva, angažiranost u svakodnevnom životu, analiza i osvrt na vlastiti život, osobna bilježnica "carnet personal"

Sve je to moguće zahvaljujući: strukturi, temi godine, formaciji voditelja, časopisima.

2. HRVATSKI KATOLIČKI ZBOR "MI"

S dolaskom slobode vjeri, Crkvi i narodu angažirani katolički laici, koji su se od 1976. godine organizirano okupljali u zajednici mladih "MI" i oko lista mladih "MI", i pravno su svoju organizaciju utemeljili 30. rujna 1990. Na početku se ona zvala Hrvatski vjernički zbor MI, a nakon konzultacija s ocima biskupima i dopuna Statuta organizacija je dekretom Biskupske konferencije od 24. travnja 1991. "ad experimentum" odobrena na tri godine i dobila dopuštenje da uzme naziv - katolička.

Tri godine nakon pravnog utemeljenja, u prosincu 1994., održan je Prvi sabor HKZ "MI", na kojem su usvojeni odgovarajući programi rada za zajednice i povjerenstva.

Polazeći od potreba, dotadašnjeg iskustva i inicijativa, utvrđuju se programske odrednice kojima se žele osnažiti poznata načela Hrvatskog katoličkog zbora "MI" sretno svrstana u četiri trijade.

2.1. Programske odrednice

a) Bog, Crkva i Domovina - strateška osnovica na kojoj počiva sav rad. Sav rad, djelovanje i zamisli su na slavu Božju, na korist Crkvi i Domovini.

b) Euharistija, Marija i Petar-papa - samo djela osnažena Euharistijom, pobož-

nošću Mariji i vjernošću Petrovoj Stolici imat će snagu istinskoga kršćanskoga svjedočenja.

c) Molitva, rad i rekreacija - načela su što, međusobno se uvjetujući i prožimajući, jamče da će naši pothvati biti osmišljeni i provedeni na optimalan način.

d) Autentičnost, demokratičnost i masovnost - načela su na kojima počivaju miovska jedinstvenost, kršćansko suradništvo i vjernička otvorenost.

2.2. List mladih "MI", glasilo katoličke mladeži

Prvi broj lista objavljen je u prosincu 1976., i to kao revija. Nakon toga izlazi povremeno. Od NEK-a 1984. list postaje mjesečnik. Naklada je oko 10000 primjeraka. Broj prodanih primjeraka dijeli se približno ovako: pojedinačna prodaja u tuzemstvu je 1500 primjeraka, a skupna 6500; pojedinačna prodaja u inozemstvu je 300 primjeraka, a skupna 150.

Nakana je pomoći evangelizaciji i pastoralnom radu u župama, te napose zajednicama mladih. Promiče kršćanski katolički vjerski i moralni nauk, zdravu crkvenost, ali i domoljublje. Uredništvo čine uglavnom studenti koji, uz redovan studij, slobodno vrijeme provode uređujući list i tako prolaze svojevrstu neposrednu školu novinarstva okupljeni oko triju miovskih temelja: Boga, Crkve i Domovine.

U listu MI stalne su rubrike Problemi mladih, Svjedoci, Kršćanstvo, Kateheza, Poezija i Susreti. Slijede reportaže, intervjui, nagradni natječaj, te prilogi iz kulture, križaljka, foto-pitanje...

U sklopu lista razvijao se i prilog ZBOR u kojemu su suradnici već formirani katolički intelektualci, laici i svećenici, stručnjaci raznih profila, koji pišu o različitim temama.

3. POMAK - POKRET MLADIH KATOLIKA

Pod nazivom mladi katolik podrazumijeva se član Crkve - gimnazijalac, student ili uposlenik koji aktivno djeluje u katoličkim župama, vjeronaučnim centrima ili drugim oblicima vjerničkih okupljanja.

3.1. Ciljevi

Ciljevi Pomaka jesu evangelizacija i edukacija mladih, svekolika izobrazba mladih, duhovna obnova hrvatske mladeži, zauzetije djelovanje mladeži u crkvenom i javnom životu, osobni rast članova u vjeri i njihov plodonosniji rast u zajednici, suradnja s udrugama mladih, razvijanje marijanske pobožnosti, skrb za potrebite.

3.2. Časopis "Pomak"

Časopis "Pomak" počinje kao mjesečnik izlaziti od prosinca 1995. godine, deset puta godišnje na 44 stranice. Format je B5, a tiska se u nakladi od 2500 do 3000 primjeraka.

Namijenjen je mladima srednjoškolske i studentske dobi, a prodaje se po župama. Uredništvo časopisa čine isključivo studenti.

Cilj časopisa je pokazati da mladi nisu, zbog tempa života koji je iz generacije u generaciju sve brži, zaboravili na temeljne životne vrijednosti i na Božju prisutnost. Časopis potiče na aktivnije sudjelovanje u crkvenom i društvenom životu. Pokušava, iz katoličke perspektive, dati osvrt na neke segmente života mladih, stavljajući u prvi plan duhovno, ali ne zanemarujući ni ostale teme koje se tiču mlade osobe, a to su: glazba, film, mediji, šport, kultura i umjetnost, reportaže iz života, intervjui, aktualna zbivanja i problemi s područja crkvenog i općeg društvenog života. Od travnja ove godine časopis "Pomak" je u financijskoj krizi, stoga ga više ne vidamo. Vrijeme će pokazati hoće li uspjeti izaći iz krize.

No ovih nas je dana iznenadio nov list "Pogled". Ekipe mladih koji su od početka s entuzijazmom "gradili" list "Pomak" osnovali su novi list "Pogled", koji je po smjernicama i po koncepciji identičan "Pomaku". Međutim, izdavač "Pogleda" nije Pokret mladih katolika.

4. ORATORIJI

Za naziv *oratorij* teško je pronaći definiciju. Stoga ga možemo opisati kao dom koji prihvaća, župa koja evangelizira, škola koja priprema za život i dvorište za prijateljski susret i život u radosti.

Salezijanski oratorij je otvoreno omladinsko poslanje u jednoj četvrti ili gradu, sa sredinom kao uporištem i žarištem prema kojemu je sve usmjereno i iz kojega se polazi s inicijativama. Cilj mu je "spasenje mladih" (prevencijom i odgojem), davanjem odgovora na njihova opravdana traženja, evangelizacijom i kulturalnim animiranjem.

Oratorij mora biti otvoren što većem broju mladih. On se uspoređuje sa savršenim i cjelovitim sustavom komuniciranja, jer ne prenosi izdvojene poruke, nego predlaže osobit stil življenja.

Struktura i organizacija oratorija je: poziv, projekt, program i shvaćanje mladih koji su don Boscu bili svojstveni, te njihovo prenošenje u odgovarajuće ponude promijenjenih uvjeta u kojima mladi žive. Naglasak je uvijek na pastoralnom cilju. Cilj oratorija jest mlade držati daleko od besposlenosti i lošeg društva, osobito u blagdanskim danima.

Polazište i središte svakog salezijanskog projekta jesu primarni interesi i potrebe mladih: potreba za životom, ljubavlju, prijateljstvom, zajedništvom, radošću, veseljem, igrom i zabavom. Raznoliki interesi i potrebe mladih zahtijevaju i raznolike skupine. Skupina je mjesto gdje se oživotvoruju prijedlozi odgoja i vjere, prostor iskazivanja odgovornosti, dijaloga, međusobne komunikacije, programiranja i realizacije inicijativa. Sve skupine žive salezijansku duhovnost.

U okviru djelovanja oratorija zastupljeni su svi odgojni sadržaji, i to po skupinama koje vode animatori. Uloga animatora i animiranja je od osnovne važnosti.

Rad oratorija koordinira i njime upravlja vijeće oratorija kojem predsjedava ravnatelj oratorija. Vijeće oratorija animira i odgovara za zbivanja u oratoriju, te u srpnju izrađuje program za nadolazeću školsku godinu.

Realizacija teče glatko. Sve se priprema unaprijed, od osoblja do materijala kojim se treba poslužiti. Dije se zaduženja i svatko mora znati što radi, što na koncu osigurava uspješnost u radu.

5. FRANJEVAČKA MLADEŽ (FRAMA)

Jedna od mlađih udruga u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini jest FRAMA. Na našim prostorima FRAMA se počela organizirati početkom devedesetih godina. FRAMA je bratstvo i sestrinstvo mladih koji se osjećaju pozvanima od Duha Svetoga živjeti Evanđelje po primjeru sv. Franje Asiškog u franjevačkoj obitelji.

Rasprostranjena po svim franjevačkim provincijama, FRAMA ima danas specifične oblike i strukture života: svoje tjedno vrijeme sastajanja, prostore, sadržaje i životne težnje, te svoju metodiku i način pristupa ljudima i problemima. Kao pokret mladih poseban naglasak stavlja na duhovnu obnovu - "mladi za mlade", kao i oratorije jer su skupine organizirane s animatorskim načelom vođenja susreta.

Cjelokupni rad udruge koordinira Nacionalno vijeće FRAME, koje ima i svoju operativu - Nacionalnu središnjicu.

FRAMA ima svoj list "Tau", koji izlazi pet puta godišnje u koloru. Naklada je 3000 primjeraka. Rade ga isključivo studenti i srednjoškolci. List "Tau" ima i svoje tjedno izdanje pod nazivom: Glasilo za mlade "Susret". To je katehetski listić koji donosi tjedne kateheze kao pomagalo katehetama za vjeronaučni i župski vjeronauk. Izlazi već drugu školsku godinu, naklada je 3000 primjeraka, a prima ga oko 700 kateheta.

FRAMA ima velike godišnje susrete na kojima se okupi preko 1000 mladih u trajanju od tri dana, a svaka provincija ima svoje susrete pod nazivom Duhovni kapitul.

Na nacionalnoj razini organiziraju se škole ili seminari za animatore. Jednako se radi i na nižim razinama, provincijskoj i mjesnoj. Radi dobrog odgoja rade se godišnji programi, a kao temelj svega objavljen je "Odgojno-pastoralni projekt FRAME" i mala knjižica "Animator" koja daje osnove animiranja skupine.

Za animiranje skupina tiskane su pjesmarice s notama i bez nota - "Služite Gospodinu u veselju". Te su pjesmarice izvršno prihvatile sve skupine i cjelokupni pokret.

Uz animatorsku i informativnu djelatnost FRAME, valja još posebno istaknuti karitativnu i ekološku djelatnost.

Upravo prije tjedan dana Nacionalna središnjica organizirala je u Sarajevu i prvi festival duhovne glazbe pod nazivom Framafest. Prije festivala izdana je audiokaseta, CD snimak i posebna pjesmarica.

FRAMA ima statut uz pomoć kojeg prepoznaje i njeguje svoj identitet i narav, svoj način života i djelovanja. Ustrojstvo je organizirano preko skupština, vijeća i središnjice.

6. KUMI - KATOLIČKA UDRUGA MLADIH ISTRE

6.1. Cilj katoličke udruge mladih

Cilj katoličke udruge mladih trebao bi biti što cjelovitije upoznavanje, življenje i promicanje poklada vjere koji je prva kršćanska zajednica oblikovala kao: *koinonia* (zajedništvo), *liturgia* (sakramenti, molitva) i *diakonia* (agape, caritas, ljubav). Uzor i nadahnuće katoličke udruge mladih trebala bi biti prva kršćanska zajednica za koju pisac Djela apostolskih veli: "Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama".⁷

6.2. Naziv udruge

Naziv katoličke udruge mladih trebao bi odražavati cilj. U Crkvi se osobito, "quazi sakramentalno", povezivanje osoba izražava kumstvima. Kumovi su osobe koje sklapaju prijateljstvo na temelju jednog sakramenta (krsta, potvrde, ženidbe). U kumstvima se naglašava prijateljstvo, zajedništvo i vjera. U našem poimanju, obraćanje nekom s molbom da bude "kum" izražava i počast i prijateljstvo. U kumstvima dolazi do izražaja sakrament, svjedočanstvo vjere, zajedništvo i pomoć. Kumstvo, dakle, u velikoj mjeri odražava zamisao i cilj katoličke udruge mladih.

Naziv KUMI je čakavsko-istarski dijalektalni oblik riječi "kumovi", a ujedno sadrži i početna slova naziva udruge: **Katolička Udruga Mladih Istre**.

7 Dj 2,42.

6.3. Uzori udruge

Mladima su potrebni uzori koji su svojim životom pokazali kako život po Evanđelju može u potpunosti ispuniti sva najdublja stremljenja ljudskog srca u traženju za srećom i smislom života. U traženju uzora kršćanskog življenja mladima ne bi trebalo ići u daleku prošlost nego se zaustaviti na osobama koje su živjele u naše vrijeme i na našim prostorima. Uzori bi trebali biti iz svih slojeva crkvenog života. Uzori mladima iz našeg vremena su Sluge Božje: *Egidije Bulešić* (laik, mladić rodom iz Pule), *Miroslav Bulešić* (svećenik, mučenik, svjedok vjere, žrtva mržnje prema Bogu i Crkvi), *Alojzije Stepinac* (biskup, mučenik zajedništva i jedinstva Crkve) te *Majka Terezija* (predstavница žena u Crkvi, umrla na glasu svetosti). Po tim uzorima vidi se kako je cilj udruge mladih ostvariv u životu.

6.4. Organizacija udruge

Po uzoru na druge katoličke udruge koje već djeluju u našoj mjesnoj Crkvi, potrebno je, u dijalogu s mladima, stvoriti prikladan statut u kojemu treba voditi računa o:

1. duhovnom temelju organizacije (teološka utemeljenost, cilj, duhovna asistencija)
2. potrebama i mogućnostima mladih (psihološkim i društveno-sociološkim uvjetovanostima)
3. ekleziološko-organizacijskim dimenzijama (odnosu između župske i biskupijske organizacije mladih, odnosu između hijerarhije i udruge)
4. članstvu i vodstvu udruge.

7. TAIZÉ

Zajednicu u Taizéu osnovao je brat Roger. Cilj zajednice je otvarati puteve kojima bi se prevladali razdori među kršćanima i sukobi u čovječanstvu.

Taizé je postao mjesto kamo stotine tisuća mladih sa svih kontinenata dolaze moliti i pripremati se da budu promicatelji mira, pomirenja i povjerenja među ljudima.

Za naše mlade taizeovska zajednica je poznata po velikim međunarodnim susretima u velikim europskim gradovima. Već

godinama mladež iz mnogih naših župa odlazi na te susrete na kojima su središnje teme: povezati vjeru i angažman, unutarnji život i ljudsku solidarnost. Njihovi ciljevi su dati smisao molitvi i univerzalnijem viđenju Crkve, ali i skrenuti pozornost na ljudska prava, međunarodnu svijest, povjerenje u druge narode, osjetljivost za mir i suradnju među kulturama.

8. SKAUTI

Skauti ili skautizam je svjetska udruga djece i mladih nastala prije pedesetak godina, koja danas djeluje u oko 120 zemalja preko 25 milijuna djece i mladih. Utemeljitelj je Englez laik Lord Baden Powel. Kod nas postoje u nekoliko župa.

Program je usmjeren odgoju i formaciji djece i mladih svih uzrasta te razrađen prema fazama odrastanja, a ostvaruje se u manjim skupinama gdje je svatko odgovoran za konkretan zadatak u okviru svojih mogućnosti i interesa.

Dobne skupine su: 8-11 god.; 12-16 god.; 16-21 god.

Glavni sadržaji su: ljudska i kršćanska formacija, duhovni rast, odgoj za odgovornost, zauzetost, djelotvornu ljubav, karitativnost, osjećaj za drugoga, a sve to u ozračju povjerenja, otvorenosti i spontanosti. U središtu je osoba i njezin cjelovit rast. Susreti, druženja, zajedničke igre, razmjene iskustava, pa i liturgijski sadržaji ostvaruju se uglavnom na otvorenu prostoru, u prirodi.

9. DRUGI MANJI POTHVATI

- Molitvena zajednica Mir, koja povremeno u Zagrebu organizira duhovne obnove za mlade.
- Poznate tribine za mlade u Palmotićevoj u Zagrebu.
- Malonogometna liga, koja se u gradu Zagrebu prvi put organizira od ove jeseni. Prijavilo se 18 ekipa i do sada su održana četiri kola. Organizatori lige su mladi iz više zagrebačkih župa. Sjedište im je u župi sv. Petra. Nakon svakog kola izlazi bilten "Vjesnik".

- Salezijanski oratorij iz župe Marije Pomoćnice (Knežija-Zagreb) sa svojim klubom "Bosco" sudjeluje u državnoj košarkaškoj ligi.

10. ZAKLJUČAK

Crkva danas smatra osobito učinkovitim jedan, ne nov, premda u svojim oblicima obnovljen oblik zajedništva, a to su: skupine, udruge i pokreti. Něke udruge, kao što smo vidjeli, nadahnjuju se na potvrđenim modelima: omladinski centri i udruge koje promiču redovničke ustanove. No ima i ponuda novoga stila: to su tzv. "pokreti" koji odgovaraju novim interesima, idu novim putevima i privlače mnogo mladeži.

Crkvenu djelatnost među mladima obilježava i jedna druga novost: to su mjesta (ili vrijeme) druženja koja funkcioniraju kao katalizatori za široki svijet mladih. Taizé je jedno od njih: privlačnost mjesta je neosporna, a još više duhovni naboj svjedočanstva i ponude. Tu su hodočasnička marijanska mjesta kao i rodna mjesta svetaca.

Osim onoga što se događa spontano,

vrlo je značajno organizirano udruživanje. Mladi doista imaju potrebu za takvim oblicima.

Već od samih početaka Crkva je djelovala po toj dinamici, kako nas izvješćuju Djela apostolska. Svaki oblik susreta je ponajprije izričaj otajstva Crkve.

Skupine, pokreti i omladinske udruge uvijek su u Crkvi imali svoje značenje. Uz organizirano udruživanje povećava se broj skupina koje se javljaju kao mjesto ljudskog i kršćanskog dozrijevanja i rasta mladih.

Za mladu osobu skupina predstavlja najučinkovitije okružje za osobnu izgradnju: mjesto na kojem može rasti na osobnom, afektivnom i relacijskom planu te pronaći rješenja za svoje probleme. Skupina je mjesto stvaralaštva, na kojem je moguća otvorenost društvu i sredini.

Ovim kratkim prikazom, ako mi dopuštate, ističem dobru organizaciju i razvoj skupina te odgoj animatora.

Osobna mi je želja da nešto u tom pogledu bude u skoroj budućnosti organizirano na nacionalnoj razini.